

دانشگاه علوم پزشکی نهادهای دانشی دانشگاه شاهد

شبکه بهداشت و درمان

درمورد مراقبت از فیستول چه میدانید؟

پمفت آموزش مددجو

تهیه و تنظیم: مهرنوش وکیلی دانشجوی پرستاری ترم ۷

بخش دیالیز بیمارستان امام خمینی (ره)

پاییز ۱۴۰۱

کدسنده: p-mn-43

*گاه فیستول دچار آنوریسم میشود یعنی در

یک ناحیه به شدت برجسته و پرخون میگردد دقت کنید که آنوریسم چون جدار نازکی دارد در خطر پارگی و خونریزی شدید است پس حتما آن را به جراح نشان دهید به خصوص اگر پوست روی ان نازک شده باشد.

*مراقب باشید که هیچگاه ضربه یا فشار محکمی بر روی آنوریسم وارد نشود.

*از پرستار بخش دیالیز درخواست کنید تا جای سوزن ها را به طور چرخشی در جلسات دیالیز تغییر دهد. این کار عمر فیستول شمارا افزایش میدهد.

*ممکن است به دنبال عمل دست دچار تورم شود که معمولاً با انجام حرکات ورزشی و قرار دادن دست در سطحی بالاتر از سطح بدن تورم کاهش می یابد.

منبع:

پس از ایجاد فیستول ورزش های دست مثل باز و بسته کردن مشت دست و فشردن مکرریک تکه خمیر رابه طور مرتب انجام دهید تا ورید های اطراف فیستول هرچه زودتر متسع و برای دیالیز قابل استفاده شوند.

*بالمس یک فیستول یک فیستول فعال لرزشی در زیر دست خود احساس می کنید. در صورت قطع این لرزش ابتدا با دست دیگر ضربات مکرری بر روی فیستول بزنید تا اگر لخته ای ایجاد شده از فیستول خارج شود و سریعاً به جراح مراجعه کنید. بخیه ها معمولاً ۱۵ روز بعد کشیده میشود.

*از بلند کردن بار سنگین با دست فیستول دار و گذاشتن آن در زیر سر، ضربه خوردن به فیستول و انداختن دسته کیف روی فیستول جلوگیری کنید. این عوامل ممکن است موجب از کار افتادن فیستول شوند.

*در صورت بروز درد تورم قرمزی گرمی یا ترشحات چرکی در فیستول یا تورم ساعد و بازوی دست فیستول دار به سرعت به پزشک معالج خود مراجعه کنید.

انجام داده و سپس استراحت کنید. این کار را چندین بار در روز انجام دهید.

عوارض فیستول

در صورت مشاهده ای هریک از علایم زیر به پزشک خود مراجعه نمایید:

* محل فیستول را از نظر خونریزی ترشح قرمزی تورم تغییرنگ وجود درد بررسی کنید.

* خونریزی ممکن است بعد از دیالیز و یا بلا فاصله بعد از عمل جراحی فیستول اتفاق بیفتد.

* وجود تب و لرز نشان دهنده عفونت میباشد به پزشک مراجعه کنید.

* لخته شدن فیستول که ممکن است بلا فاصله بعداز عمل یابه علت استفاده طولانی مدت از آن ایجاد شود.

* نرسیدن خون به انتهای دست به علت کاهش جریان خون

چند نکته درمورد مراقبت از فیستول شریانی- وریدی

* ازبی حرکتی مدام دست فیستول دار خود بپرهیزید.

* از حمل وسایل سنگین و وارد شدن ضربه به

دست عمل شده ای خود جلوگیری کنید

* ازبیه کاربردن تیغ برای زدودن مو از دست فیستول دار بپرهیزید.

* ازبستن دستبند مج بند، ساعت و پوشیدن لباس با آستین تنگ خودداری کنید.

* از خوردن داروهای پایین آورنده فشار خون بدون مشورت پزشک خودداری کنید.

* از دست فیستول دارناید فشار گرفته یاتزريقات انجام شود.

* برای برجسته شدن فیستول از ورزش های دست استفاده کنید، بدین صورت که دست را پایین تر از قفسه سینه قراردهید خمیر ویاتوب قابل ارتفاع را در دست خود

گرفته و بازو بسته کنید. این عمل را هر بار تا ۲۰ مرتبه

بهترین روش دسترسی به عروق در دیالیز خونی طولانی مدت **فیستول** میباشد. در فیستول بین ورید و شریان پیوند برقرار می کنند.

فیستول تا چه مدت قابل استفاده است؟

فیستول ۵ تا ۷ سال و حتی گاهی تا ۱۰ سال هم قابل استفاده میباشد

محل های شایع فیستول

دوم محل شایعی که برای ایجاد فیستول استفاده میشود **مج دست و آرنج** است .

مراقبت از فیستول

* وجود **لرزش** در فیستول نشان دهنده ای کار کردن فیستول میباشد.

* ۴ تا عهفتہ زمان لازم است که به اصطلاح فیستول برسد و آماده برای استفاده شود.

نکات مهم:

* روی دست فیستول دار خود به مدت طولانی نخوابید.

انجام دیالیز خوب و موفق بستگی به وجود یک فیستول

شریانی -وریدی مناسب دارد. برای حفظ کارایی فیستول

فیستول خود به نکات زیر توجه کنید: